

Pomozte nám zachránit farmáře

Úvodní zamyšlení

Můj příspěvek je malým úvodem E-knihy, který si přečtete jen jednou a už se k němu možná nikdy nevrátíte. Nebude to potřeba, neboť kapitoly knihy jsou konkrétnější a prakticky použitelnější. Přesto budu ráda, když si z něj něco zapamatujete.

Především, že vedle všech možných počítačů, digitalizací, moderních strojírenských a chemických technologií tu vždy byla, je a stále bude prostá a jednoduchá nutnost se najíst a napít. Mít každý den dostatek potravin a mít je i v dobách složitých, těžkých, v dobách krizí, které nechci přivolávat, ale které mohou nastat a na které budeme připraveni, nebo nás těžce zaskočí.

Když nebudeme schopni na našich polích vyprodukovat dostatek potravin, staneme se závislími na druhých, a to může být za jistých okolností velmi nebezpečné. Jinými slovy, pamatujte, že zemědělství a navazující potravinářství jsou strategickým odvětvím, bez kterého to nejde a nikdy v budoucnu nepůjde.

Jestli se tedy rozhodnete hledat v těchto oborech své životní poslání, své zaměstnání, svůj prostor pro podnikání, jestli se budete chtít uplatnit ve výzkumu a vývoji těchto oborů, můžete si být jisti, že nezaniknou. Změní se, jejich důležitost a společenská prestiž se zvýší. Možná k tomu přispějete i vy sami.

Margita Balaščíková, osobní archiv

Exkurze žáků na farmu AGROFYTO Lidečko, foto J. Omelka.

Když už přemýšlíme o změnách, kterými zemědělství a potravinářství nesporně projde, pak je důležité najít správnou rovnováhu mezi tradicí a pokrokem. V dobře řízeném zemědělství a potravinářství je ukrytý ten nejdůležitější klíč k našemu zdraví a dlouhému životu. Co pokazíme na polích, ve stájích a následně v továrnách na potraviny, to už žádné zdravotnictví nenaopraví. Za posledních padesát let jsme pokročili – v zemědělství je méně dřiny, více produktů a je to všechno také relativně levnější. Jenomže jsme si v mnoha

ohledech pomohli některými méně férovými způsoby. Neúměrnou chemií.

Pokrok nelze zastavit, ale v zemědělství hraje rozhodující roli příroda. Nesnažme se ji ošidit. Pomáhejme s vědomím, že jsme její nedílnou součástí. Tak se k ní chovali naši předkové a my bychom na to neměli nikdy zapomínat. Nemůžeme se dívat na půdu, na lesy, na vodní toky jako na dědictví po předcích, se kterým budeme dělat, co se nám zlíbí. Musíme toto bohatství vnímat jako statky, které nám svěřili naši potomci do dočasného užívání.

Jednou jim toto vše musíme předat alespoň v takovém pořádku, v jakém to bylo dáno nám. Aby je to dál spolehlivě uživilo.

Tak, a pusťte se do čtení a učení, E-knihu najdete na www.publi.cz, byla vytvořena v rámci našeho projektu. Studujte obor, který lidstvo potřebuje každý den, a bez kterého to nikdy nepůjde.

*Vaše Margita Balaščíková
Radní pro životní prostředí
a zemědělství Zlínského kraje*

Zemědělství a jeho příběh minulý i budoucí

Zemědělství je jedinečným souborem lidských činností, které jsou základem předpokladem zajištění důležitých surovin a především potravin. Zemědělství a potravinářství jsou strategickými sektory, velice úzce provázané s plnohodnotným životem na venkově a péčí o bohatou a pestrou krajinu.

Zemědělství je jedním z nejvýznamnějších objevů, které lidstvo ve své historii zaznamenalo a se kterým je zásadně provázána naše současnost a budoucnost. Vztahy člověka a přírody při produkci potravin jsou klíčové z hlediska rizik na zdraví člověka i principů udržitelného rozvoje.

V zemědělství chybí aktuálně 12 až 15 tisíc sezonních pracovníků. Nejvíce jich schází pěstitelům ovoce, zeleniny a chmele, kde je třeba více ruční práce, ale také v drůbežárnách a na jatkách. Dlouhodobě se jedná zhruba o 4.500 nesezonních zaměstnanců.

Zaměstnanost v primárním sektoru v celé ČR i ve Zlínském kraji má dlouhodobě klesající tendenci, klesající je rovněž atraktivita studijních zemědělských oborů.

Systematická osvěta a vzdělávání cílových skupin projektu, podpora studia zemědělských oborů a podnikání v oboru, jsou klíčové pro rozvoj venkova a prevenci vylicňování. Nezbytná je též osvěta při řešení důsledků klimatických změn, zejména sucha

Foto: Pavel Šuráň

a povodní v návaznosti na zemědělskou výrobu. Příprava žáků, propojení výuky s reálným životem, získání povědomí o oboru a pozitivního vztahu k místnímu regionu, krajinně a půdě obecně, přispívá k pochopení zemědělství a vztahů člověka a přírody.

Pomozte nám zachránit farmáře!

Agrární komora Zlín ve spolupráci se Zlínským krajem vypracovala pilotní projekt, zaměřený na zvýšení informovanosti žáků základních škol o možnostech studia v oborech se zemědělským zaměřením.

Výstupem projektu jsou dvě elektronické E-knihy, které interaktivní formou přibližují žákům život na zemědělské farmě, využívání moderní techniky a nejnovějších technologií v zemědělském provozu. Za posledních 20 let došlo v zemědělství k velkým změnám. Snížil se počet pracovníků, zvýšila se specializace podniků a soukromých farem, rozšířil se počet výrobních zaměření, přičemž se snížila pracovní náročnost. Vzhledem k tomu, že půdu jako výrobní nástroj nelze přestěhovat nikam do zahraničí, jako třeba strojírenskou výrobu, zaměřují výzkumné, vývojářské a výrobní firmy stále více svou pozornost na zemědělství.

Pro žáky 8.–9. tříd byl vytvořen a pilotně ověřen vzdělávací a osvětový program. Hlavním tématem je zvýšení pozitivního vnímání zemědělství, s aspektem na volbu povolání, propagace regionálních produktů, osvěta a propagace environmentálně šetrného zemědělského hospodaření. Program tvoří beseda ve škole a exkurze k zemědělským a potravinářským výrobcům pro 2 třídy žáků

V říjnu až listopadu strávili žáci osmých a devátých tříd z 8 základ-

ních škol našeho kraje vždy jeden den na farmě, kde se seznámili s rostlinnou a živočišnou výrobou, měli možnost porovnat klasické a ekologicky zaměřené provozy a zároveň poznat každodenní život lidí, kteří se rozhodli vykonávat tuto profesi. V dalším dnu pro ně byla připravena čtyřhodinová beseda s lektory. První část besedy byla o zemědělství, včetně výukového programu a ukázky E-knihy, ve druhé části je kariérní poradce Úřadu práce provedl nabídkou škol se zemědělskými obory a trhem práce.

Cílem projektu je vzbudit v mladých lidech zájem podílet se vlastní prací na utváření udržitelné krajiny, na výrobě zdravých potravin a na ochraně zemědělské půdy, jejíž úrodnost by měla zůstat zachována i pro další generace.

Projekt „Pomozte nám chránit farmáře!“ byl díky svým širokým a zajímavým aktivitám všemi zúčastněnými vnímán jako vysoce prospěšný, a proto byl v inovované podobě zpracován a předložen v rozšířené podobě na Ministerstvo zemědělství pro své pokračování v roce 2018.

Jana Brázdilová
Agrární komora Zlín

O LÍSCĚ

Pomáháme lidem porozumět přírodě a být dobrými hospodáři přírodního a kulturního dědictví.

Jsme nevládní neziskovou organizací, která již deset let působí v regionu v oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty.

Poskytujeme programy a služby pracovníkům neziskových organizací, veřejné správy, učitelům mateřských, základních i středních škol, studentům učitelských i přírodovědných oborů, rodinám s dětmi, žákům škol, regionálním výrobcům a dalším zájemcům.

Jedním z dlouhodobých projektů je „POCTIVĚ VYROBENÉ – podpora udržitelné místní ekonomiky ve Zlínském kraji“, projekt zaměřený na zvýšení spolupráce při posilování místní ekonomiky na území Zlínského kraje. V projektu se zaměřujeme na spolupráci s řemeslníky, drobnými výrobci a zemědělci. Společně s nimi usilujeme o propagaci a zvýšení zájmu o regionální výrobky.

NABÍDKA PROGRAMŮ ŠKOLÁM:

Exkurze na farmy a k regionálním výrobcům

Pro žáky I. i II. stupně ZŠ zajistíme komentovanou exkurzi s výukovým programem a ochutnávkou produktů, dopravu autobusem.
Termíny: září – říjen, duben – červen

Školní farmářský den

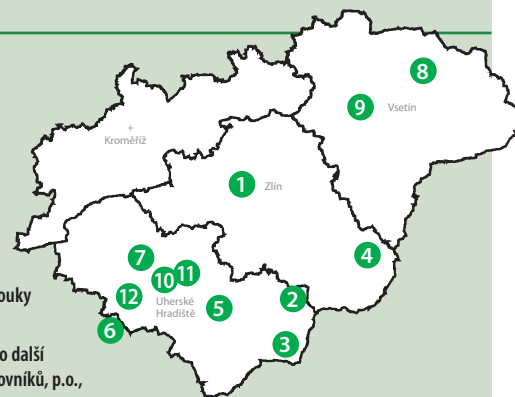
- Hlavním tématem projektového školního farmářského dne je JÍDLA a jeho příběh. Téma je možné doplnit o další aktivity související se zdravým životním stylem a místní udržitelnou ekonomikou.
- Cílem je rozvíjet a upevnit u žáků znalosti a dovednosti, které povedou ke zdravému stravování, zájmu o zdravou výživu, šetrnému a zodpovědnému nakupování a podpořit místní udržitelnou ekonomiku i tradice.
- Žáci ve spolupráci se svými učiteli naplánují, připraví, propagují a realizují tematický projektový den a výsledky svého školního projektu představí rodičům, partnerům i místní komunitě.
- LÍSKA po vzájemné dohodě poskytne škole metodickou pomoc i aktivity pro děti „Odkud se bere jídlo“, Férovou kavárnu, propojí školu s místními farmáři a výrobci.

Informace na infoevvo@seznam.cz

Na rok 2018 připravujeme nový výukový program pro I. stupeň ZŠ „Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hravě o původu a zpracování potravin“ a nové aktivity pro MŠ, ZŠ i SŠ z projektu „Pomozte nám zachránit farmáře“.

ČLENOVÉ LÍSKY:

- DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz
- ZO ČSOP Veronica – Centrum Veronica Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopic, o.p.s.
www.iskopanice.cz
- ZO ČSOP Kosenka Valašské Klobouky
www.kosenka.cz
- DDM Uherský Brod a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, p.o., Centrum ekologické výchovy Chrupa
www.ddmub.cz
- VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis
- SVČ Klubko Staré Město, p.o., Žabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz
- SVČ Rožnov pod Radhoštěm, p.o.
www.svcroznov.cz
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín
www.muzeumvalassko.cz
- Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz
- DDM Šíkula Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz
- DDM Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz

Základní škola Františka Horenského, Boršice, příspěvková organizace

Boršice 540, 687 09 Boršice
www.zsborsice.cz

Jsme malá základní škola vesnického typu. Naše škola je environmentálně zaměřená a klademe důraz na seznámení žáků se zdejšími regionem. Pro nás je největším úspěchem hrdost našich absolventů na místo odkud pocházejí, na které se za námi rádi vrací.

Exkurze žáků, Kozojedský Dvůr, foto J. Omelka.

Díky našemu školnímu eko-parlamentu jsme zapojeni do projektů Ekoškola a Škola pro demokracii. Podporujeme zdravý životní styl a pohyb žáků v rámci Sazka olympijského víceboje nebo Atletiky pro děti. Pravidelně se naši žáci účastní různých regionálních soutěží a olympiád. Každoročně pořádáme okresní a v roce 2018 dokonce krajské kolo přírodovědné soutěže Zlatý list. Loni jsme na naší škole přivítali v rámci projektu Edison zahraniční studenty z asijských zemí – Čína, Indonésie, Taiwan, Kazachstán. V letošním roce jsme spustili nový projekt zaměřený na kariéru s názvem „Povolání nanečisto“. Na základě vlastního výběru každý žák 8. a 9. třídy navštíví 3 místní nebo regionální firmy, ve kterých si vyzkouší jednu z vybraných činností. Jde o podniky a organizace zaměřené na manuální, ale i vědomostní dovednosti.

Exkurze žáků, Kozojedský dvůr, příprava svačiny z produktů farmy, foto J. Omelka.

Základní škola Morkovice, příspěvková organizace

17. listopadu 416
768 33 Morkovice-Slížany
tel.: 573 370 023, 702 089 508
www.zsmorkovice.cz

Základní škola v Morkovicích má dlouholetou historii, funguje již více než 90 let. Základní škola má devět ročníků a člení se na první a druhý stupeň. Součástí školy jsou školní jídelna, tři školní družiny, školní klub, studovna, keramická dílna, dílny pro výuku pracovních činností a přírodní školní zahrada. Škola disponuje také tělocvičnou a může využívat sportovní halu, hřiště a koupaliště. Každoročně organizujeme kulturně-vzdělávací exkurze, lyžařský výcvikový kurz i kurzy plavání. Zajišťujeme sportovní akce na okresové a okresní úrovni. Žáci se zapojují do mnoha soutěží a olympiád, preventivních programů a aktivit regionálního či místního charakteru podporující sounáležitost s městem Morkovice-Slížany, okolními obcemi a regionem. Aktuálně má škola 408 žáků. Výuku a provoz školy zajišťuje 29 učitelů, 4 vychovatelky, 8 asistentek pedagoga a 10 správních zaměstnanců. V rámci školy působí školní poradenské pracoviště skládající se ze 2 preventistek, 2 výchovných poradkyň, koordinátorky pro nadané, školního psychologa a školního asistenta. Nabízíme velké množství volnočasových aktivit v rámci školních kroužků. Škola v rámci letních prázdnin zajišťuje příměstské tábory pro děti z Morkovic a okolí.

Beseda, část s výukovým programem Opuštěné pole, VIS Bílé Karpaty, foto J. Omelka.

Díky dotačním titulům jsme schopni ve škole provádět i sociální práci a pomáhat tak rodinám ohroženým sociálním vyloučením, či vyloučením. Intenzivně se zapojujeme do podpory nadání našich žáků. Žáci si mají od 6. třídy možnost vybírat výběrové předměty a tak se profilovat pro svůj budoucí profesní a studijní život v budoucnu nebo si v některých výběrových předmětech naopak upevňují základy matematiky či češtiny. V rámci podpory nadání jsme jako jedna z mála základních škol v kraji součástí krajské sítě podpory nadání.

Podporujeme činnostní učení, výukové projekty (např. Den české státnosti, Dějiny 20. století, Den stromů apod.), nové a moderní formy vyučování. V rámci výuky klademe důraz na osobnostně-sociální rozvoj žáků školy. Snažíme se žáky aktivně zapojit do života školy. Dokladem toho je žákovský parlament, který u nás působí již 4. rokem.

Při škole působí spolek rodičů Rodičovská akademie. Během roku pořádáme společně spoustu již tradičních akcí jako například adventní jarmark, ples, odpoledne plné pohádek Z pohádky do pohádky a zkusíme i akce nové, např. bleší trh. Z výtědku na těchto akcích spolek podporuje vzdělávací činnost žáků školy.

Základní škola, Uherský Ostroh, okres Uherské Hradiště, příspěvková organizace

Školní 400, 687 24 Uherský Ostroh
tel.: 572 591 493, mobil: 739 356 698
e-mail: zsuherkyostroh@uhedu.cz
www.uhostroh.cz/skolstvi

Naše škola je úplnou základní školou s všeobecným zaměřením. Cílem je poskytovat dětem kromě kvalitního vzdělání také pestrou nabídku kulturních a výchovných programů i aktivit, včetně sportovních, ve volném čase v rámci kroužků školního klubu. Podporujeme zdravý životní styl a pohyb žáků v rámci Sazka olympijského víceboje, pravidelně se úspěšně účastníme sportovních akcí, vědomostních olympiád a přírodovědných soutěží s postupem do krajských i celostátních kol. Každý rok zapojujeme žáky a učitele do celé řady projektů, získáváme granty pro další rozvoj školy. Spolupracujeme s ostatními školskými zařízeními, DDM Pastelka Uh. Ostroh, naším zřizovatelem městem Uherský Ostroh, Místní akční skupinou Hornácko a Ostrožsko a partnerskou ZŠ Trenčianská Teplá na Slovensku.

Beseda se žáky, kariéerní poradkyně Úřadu práce Vsetín, foto J. Omelka.

V rámci EVVO se účastníme exkurzí a ekologických výukových programů ve spolupráci se Vzdělávacím a informačním střediskem Bílé Karpaty, ekocentry a sdruženími Žabka, Trnka, Veronica Hostětín, Líska, Tereza a dalšími. Snažíme se děti motivovat a vést k zodpovědnému chování a péči o prostředí, ve kterém žijeme, úctě k tradicím a přírodě.

Beseda, část z výukovým programem Opuštěné pole, VIS Bílé Karpaty, foto J. Omelka.

ZŠ Vsetín, Rokytnice 436

Michala Urbánka 436
755 01 Vsetín
www.zsrokytnice.cz

Škola je zaměřena na přírodovědné předměty, informatiku a ekologii. Zabývá se badatelstvím a výukou v přírodě. Dlouhodobě pracuje v programu GLOBE, je Světovou školou a Fairtradovou školou. V areálu školy najdete Přírodní zahradu a Semínkovnu.

Snahou je rozvíjet klíčové kompetence, znalosti, dovednosti a postoje, tedy základní, co by si měl žák ze školy odnést, aby byl připraven na problémy a úkoly, s nimiž se ve svém životě setká.

Exkurze žáků, Envicentrum Vysoké Pole, jak to chodí na farmě, foto J. Omelka.

Základní škola Liptál, okres Vsetín

Liptál 465, 756 31 Liptál
e-mail: zsliptal@zsliptal.cz
www.zsliptal.cz

Základní škola Liptál, okres Vsetín je plně organizovanou školou s 1.–9. ročníkem, v současnosti s devíti třídami. Škola poskytuje základní vzdělání v souladu se Školním vzdělávacím programem ZŠ Liptál Škola pro život. Součástí školy je školní družina a školní jídelna, která v rámci doplňkové činnosti vaří jídla pro cizí strávníky a peče tradiční valašské koláče – frgály.

Škola pravidelně organizuje různé projektové dny, akce a soutěže v rámci prevence sociálně patologických jevů i v rámci environmentální výchovy, účastní se soutěží se zaměřením na informační a komunikační technologie.

Zvýšenou péči věnujeme žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Exkurze žáků, Envicentrum Vysoké Pole, foto J. Omelka.

Obec Liptál se nachází v okrese Vsetín ve Zlínském kraji, přibližně 9 km jihozápadně od Vsetína. Žije zde necelých 1 500 obyvatel. Nejen v České republice je vyhlášen svým Mezinárodním folklórním festivalem – Liptálskými slavnostmi. V roce 2006 se Liptál stal Vesnicí roku, v roce 2016 získal Mimořádné ocenění za dlouhodobé folklórní aktivity.

Tvořivý workshop v rámci exkurze, zpracování ovčí vlny, Envicentrum Vysoké Pole, foto J. Omelka.

Základní škola Slavičín Vlára – „Škola pro všechny“

Školní 403, Slavičín 763 21
www.zsslavicin.cz

Našími prioritami ve výchovně vzdělávací činnosti je výuka cizích jazyků, sportovní a ekologická výchova. Důraz je rovněž kladen na rozvoj informační a čtenářské gramotnosti.

V roce 2013 jsme získali mezinárodní titul Ekoškola. V průběhu dalších let jsme tento prestižní titul dvakrát úspěšně obhájili. Členové školního Ekotýmu pod vedením pedagogů aktivně spolupracují a realizují ekologické aktivity v rámci témat odpady, prostředí, energie a voda. Jsme taktéž zapojeni do programu Recyklohraní, organizujeme sběrové akce (vybité baterie, vysloužilý elektroodpad) a aktivně spolupracujeme s ekologickými organizacemi.

Výukový program, SVČ Klubko Staré Město, foto J. Omelka.

Naše škola je zapojena do projektu Centra sportu. Žáci bývají velmi úspěšní ve sportovních soutěžích v rámci Valašské sportovní ligy, McDonald's Cupu či Coca-cola Cupu.

Pečujeme o nadané žáky, podporujeme jejich účast v naukových soutěžích a olympiádách. Mimořádné úspěchy žáků jsme zaznamenali v matematických soutěžích, v olympiádách z českého a anglického jazyka.

Dalšími aktivitami školy je i spolupráce s evropskými školami v projektu E-Twinning. Opakovaně jsme v naší škole přivítali zahraniční stážisty v projektu Edison.

S velkým ohlasem u rodičů a veřejnosti se setkáváme u akcí jako je Závěrečná kurzu tanečních žáků 9. ročníku, vystoupení školního národopisného kroužku Slavičánek, vystoupení roztleskávaček či mažorettek či celoškolského galaprogramu Hrátky.

Exkurze žáků, Agrofyto Lidečko, foto J. Omelka.

Základní škola 5. května, Rožnov pod Radhoštěm

5. května 1700
756 61 Rožnov pod Radhoštěm
www.zs5kvetna.cz

Jsme základní škola, která se nachází v nádherném prostředí na okraji města v centru Beskyd. Již od roku 2015 se pyšníme titulem Ekoškola a celým životem školy se prolíná snaha o zlepšení životního prostředí a finanční úspory. Ekoškolačtví nám pomáhá motivovat a rozvíjet schopnosti dětí i učitelů měnit náš svět. Oslava Dne Ekoškol a Dne Země je pro nás samozřejmostí.

Exkurze žáků, Agrofito Lidečko, foto archiv školy.

Třídění odpadu máme v malíčku. Všechny třídy se snaží nejen zodpovědně třídit odpad, ale také jej nevyvrábět. Hrajeme si v programu „Recyklohraní“ a občas k nám zavítá „Tonda Obal na cestách“. Naši žáci se pravidelně baví účastí v přírodovědných soutěžích a olympiádách. Díky financím čerpaným z evropských fondů můžeme realizovat naše plány i programy.

A nakonec bychom se rádi pochlubili naší aktivní spoluprací 8. a 9. tříd s několika středními školami.

Základní škola Vlachovice

Vlachovice 246
www.zs.vlachovice.cz

Jsme malá vesnická škola na okraji Bílých Karpat. Tato malebná krajina přímo vybízí k ekologickému zaměření naší školy. Naše škola je plně organizována od 1. po 9. ročník. Škola poskytuje základní vzdělání v souladu se Školním vzdělávacím programem „Dobrá škola děti baví“. Škola pravidelně organizuje projektové dny, akce a soutěže v rámci environmentální výchovy.

Exkurze žáků, Agrofito Lidečko, foto archiv školy.

Spolupracujeme s různými organizacemi a místními farmáři a řemeslníky – Ekocentrum Veronika, Envicentrum Vysoké pole, Bednářství Fryzelka a farmář Ing. Pavel Šeliga. Jsme součástí projektu Rodiče vítáni. Na kole dětem, Recyklohraní, Centra vzdělávání pro udržitelnou budoucnost a další. V minulém školním roce naše škola vyhrála celostátní soutěž CO2 Liga. Naší snahou je rozvíjet u žáků schopnosti a dovednosti, které mohou využít v svém životě, naučit je chránit a poznávat přírodu.

Agrofyto spol. s r.o.

Vrátit se k původnímu způsobu hospodaření našich prarodičů.

„Je pro nás stěžejní hospodářit v souladu s přírodou, proto je pro nás ekologický způsob hospodaření nejvhodnější a našemu postoji nejbližší“, říká jednatelka Ing. Ludmila Mužikovská.

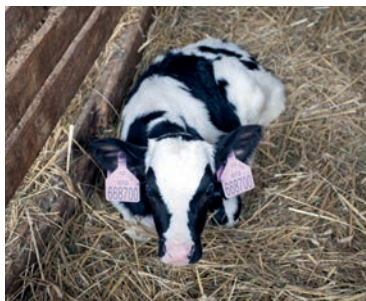

foto J. Omelka

Certifikovaný ekologický podnik AGROFYTO, spol. s r.o.

Ekofarma Agrofyto sídlí v malebné vesnici Lidečko v hornaté oblasti Valašska. Hospodaří na katastrech obcí Lidečko, Horní Lideč a Valašské Příkazy. „Částečně hospodaří v chráněné krajinné oblasti Beskydy. Chráněná krajinná oblast Beskydy vyžaduje specifickou ochranu kvůli vzácným druhům flóry i fauny a ekologický způsob hospodaření je tak vůbec nejvhodnější způsob hospodaření pro tuto oblast“, doplňuje Ludmila Rumánková Mužikovská.

Farma se specializuje na chov masného plemene Limousine a Simentál a mléčného Holštýnského skotu. Od jara do podzimu jsou zvířata na pastvinách, na zimu jsou pak ustájena v zimovištích, kde mají možnost volného pohybu. Jako správní hospodáři se zabývají také rostlinnou výrobou, tj. výrobou krmiv a osiv, většinou pro vlastní potřebu. Ekofarma je tak uzavřený koloběh.

Farma má vlastní produkci mléka a hovězího masa v BIO kvalitě. Velkou část mléčné produkce dodává do mlékárny Valašské Meziříčí, kde se dále zpracovává v bio produkty, například bio jogurt. Od podzimu 2017 část mléčné produkce zpracovávají ve vlastní mini mlékárně.

Kvalitní hovězí maso je zpracováváno v certifikovaných jatkách Valčik Valašské Klobouky a následně ponecháno vyžrát ve vlastní zrárně a bourárně masa přímo na farmě. Produkty jsou poté distribuovány zákazníkům až do domu.

„Naše hospodaření má více než dvacetiletou historii a k přechodu do ekologického způsobu hospodaření jsme se rozhodli přejít už v roce 1998. Podnětem k přechodu bylo osobní přesvědčení“. Jak přiznává jednatelka Ing. Ludmila Mužikovská: „Chtěli jsme se vrátit ke způsobu hospodaření, jako to dělali moji prarodiče. Samozřejmě s využitím získaných znalostí v bývalých podnicích JZD a na školách v Rožnově pod Radhoštěm či Mendelově univerzitě v Brně.“

foto J. Omelka

„Velmi nás těší, že poslední dobou stoupá zájem o exkurze na našem hospodářství. V této oblasti si velmi ceníme spolupráce s neziskovou organizací LÍSKA, která se na organizaci exkurzí podílí. V rámci exkurze si účastníci projdou hospodářství v Horní Lidči. Účastníci zjistí, co obnáší nejenom celoroční práce, ale také denní práce kolem zvířat. Exkurze poskytujeme především školám a jiným organizacím. Zájemcům z řad veřejnosti a rodinám s dětmi nabízáme jednou do roka velmi oblíbený den otevřených dveří“, dodává Ludmila Rumánková Mužikovská.

V roce 2015 a 2017 byla farmě udělena cena za přínos v rozvoji environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty ve Zlínském kraji.

AgroFyto
Ekofarma-Lidečko

KONTAKTNÍ ÚDAJE:
Ekofarma Agrofyto, spol. s r.o.
Lidečko 486
756 12 Horní Lideč
www.agrofyto.cz
tel. +420 774 545 916
e-mail: maso@zfarmy.cz

Kozojedský dvůr

Člověk od pradávna žije a hospodaří na své půdě. Obklopen blízkými lidmi, zvířaty a nedalekými obzory své úsilí zaměřuje na přežití i na činnost, přesahující nejnütnější potřeby. Zruční řemeslníci i osvícení tvůrci tak vždy dělali svou námahu mezi nezbytné a zbytečné v míře, kterou věřili, že si mohou dovolit.

foto J. Omelka

Dnešní člověk se opět chová, jako by si mohl dovolit všechno a cestu za štěstím si čím dál víc komplikuje. Opakovaně nakupuje a vyhazuje předměty, které se dříve dědily. Má zato, že jejich trvanlivost vystihuje záruční lhůta. Touží po věcech, které nepotřebuje a krátkou radost z jejich nabytí vyrovnává spirálou další spotřeby. Potraviny obvykle žádá v čase, kdy rostou na opačné polokouli. Znalosti a zkušenosti nahrazuje přetlakem informací a obrázkovými návody k použití.

foto J. Omelka

Rozlehlá zemědělská usedlost Kozojedský dvůr na Kroměřížsku i dnes vytváří zázemí pro život radostných, pracovitých lidí tak, aby z vytvořené atmosféry mohli všichni čerpat důvody, proč zde zůstat a vracet se.

Cílem hospodářství je dosažení co nejvyššího stupně nezávislosti. Hostům poskytuje usedlost reálný vhled do života na statku. Pěstují zde plodiny, chovají zvířata, připravují domácí jídlo a zpracovávají dřevo ve stolárně.

Provozy hospodářství na statku jsou navrženy tak, aby na sebe jednak navazovaly a vytvářely co nejvíce uzavřený koloběh a současně nahrazovaly hlavní přirozené a pravidelné sezónní vlivy, špičky a výpadky (polní práce, žně, porody, laktační přestávka, sezóna dovolených).

Návštěvníci mohou využít apartmány, kuchyň a hospodu, včetně venkovních prostor. V nabídce najdete mléčné produkty z kraviho a koziho mléka.

KOZOJEDSKÝ DVŮR

KONTAKTNÍ ÚDAJE:
Kozojedský dvůr s.r.o.
Nítkovice 2
768 13 Litenčice
www.kozojedsky-dvur.cz

Envicentrum pro Krajinu Vysoké pole

Vzdělávací středisko pro děti i dospělé, které přibližuje valašskou krajinu lidem a lidi zase vrací do minulosti, aby se dokázali vžít do běžného a skromného života dřívějších hospodářů. Naším mottem je – Blíž krajině, lidem a tradicím.

Mateřským, základním i středním školám nabízíme ekologické výukové programy věnující se různým environmentálním tématům (např. bylinky, les, odpady, voda, ochrana zvířat atd).

Zázemí Envicentra: vlastní prostory, statek, zahrada

Témata pro dospělé: Ekologická domácnost, Zahrada, Bylinky, Ochrana přírody, Řemesla, Zvířata

Témata pro děti: Ochrana přírody, Environmentální výchova, Řemesla, Zvířata, Les, Bylinky, Statek. Odpady, Voda, Recyklace

Hlavním cílem našeho Envicentra je zaujmout návštěvníky prostřednictvím „obyčejných zážitků“ – ukázkami zdánlivě skrytých souvislostí mezi jevy a procesy v krajině. K tomu nám pomáhají i naše zvířátka, které tu mají domov a zázemí.

Envicentrum není jen jedna chalupa. Tvoří ho celý soubor budov, který

má ukázat názorně a v praxi, jak se dřív žilo valašským hospodářům. Nechybí tu proto stodola plná sena, stáj s koňmi a oslíky, ohrada s ovci a kozami nebo králíkárna či kurník. K dokreslení vesnického života je v areálu i pravá historická sušárna, stará přes sto let. Sklep na zpracování a uskladnění ovoce, nebo starý picnik upravený pro výuku programu zaměřených na tradice a řemesla.

Ptačí život můžete pozorovat z ptačí pozorovatelny, která slouží jako mini-rozhledna po celém areálu.

Nejen staráním se o zvířata je člověk živ! Občas to chce také trochu teorie. Od toho je tu kvalifikovaný personál Envicentra, který dokáže uspořádat jak tábor pro prvňáčky, tak i seminář pro vysokoškoláky s environmentálním zaměřením. Kromě toho nabízíme i vzdělávací programy, odborné exkurze a adaptační pobyty.

foto Josef Omelka

Hlavním naším cílem je dbát na to, aby každá aktivita směřovala k předávání tří hlavních myšlenek:

- Ukázat co krajina Valaška nabízí a v čem je jiná.
- Předat znalosti a zkušenosti našich předků (jak k nim prostý člověk přišel).
- Najít vztah k našemu životu. Jak tyto znalosti můžeme využít ve svém životě případně pro udržení krajiny pro naše děti.

Snahou Envicentra je předat úctu k práci a tvorbě našich předků, kteří dokázali krajinu využívat a zároveň svou prací přispěli k jedinečné druhové bohatosti zdejší přírody. Oslovit mladou generaci jakožto budoucí odborníky, kteří v rámci svých zaměstnání budou rozhodovat o vzhledu krajiny. Ukázat využití dlouholetých zkušeností a znalostí našich předků, díky kterým se dnešní lidé mohou pustit do hospodaření, které povede k užítku a bude svými výsledky pozitivně motivovat k další práci

Celý areál je vhodný nejen pro děti ze základních a středních škol ale i pro rodiny s dětmi všech věkových kategorií. Právě pro veřejnost máme Ote-

vřené neděle v období května až září, kde si návštěvníci mohou prohlédnout naše zvířátka, statek, zahradu a bylinkovou Cestu zdraví. Tyto neděle jsou také obohaceny o různé vycházky, přednášky a rukodělné kurzy.

Pokud by vám nabídka programů a zábavy nestačila, jistě oceníte jeho okolí, které protkávají kilometry značených cyklotras a pěšinek ideální pro turistiku. Můžete využít koňský povoz tažený párem našich koní.

Radka Brtišová

Envicentrum Vysoké Pole, foto archiv organizace.

KONTAKTNÍ ÚDAJE:
EnviCentrum Pro krajinu
Vysoké Pole 273
763 25 Újezd
e-mail: brtisova@prokrajinu.eu
tel.: 733 312 712
www.envicentrum.cz
www.prokrajinu.eu

Budoucnost projektu

Agrární komora a LÍSKA, s podporou Zlínského kraje, vypracovali následný projekt „Pomozte nám zachránit farmáře, jeho příběh minulý i budoucí“, a předložili jej do grantového řízení Ministerstva zemědělství. Školy ve Zlínském kraji mohou i v roce 2018 využívat nabídku besed, exkurzí, výukových programů či projektových tematických dnů, například Školní farmářský den. Konkrétní nabídku zveřejníme na webu LÍSKY a projektu www.zachrantefarmare.cz

PROJEKT PODPORUJÍ:

- Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz
- Zlínský kraj, www.kr-zlinsky.cz
- LÍSKA, z.s., www.liska-ervo.cz
- Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou, www.bilekarpaty.cz/vis
- Středisko volného času Klubko, Staré Město, www.klukosm.cz
- Dům dětí a mládeže Šikula, Uherské Hradiště, www.ddmsikula.cz
- ENVICentrum pro krajinu, Vysoké Pole, www.new.prokrajinu.eu
- Muzeum regionu Valaško, Vsetín, www.muzeumvalassko.cz

